

הַלְבוֹת טְמֵאת מֵת פֶּרֶק כּג

א. כָּל הַכִּלִּים הַמְצִילִין בְּצִמִּיד פְּתִיל, מְצִילִין עַל כָּל מָה שֶׁבְּתוֹכָן בֵּין אֲכָלִין, בֵּין מִשְׁקִין, בֵּין בְּגָדִים וְכִלֵּי שֹׁטֵף; זֶה הוּא, דִּין תּוֹרָה. אָבֵל מַדְבְּרֵי סוּפְרִים שְׁכָלֵי חֶרֶס הַמִּקְהָ צִמִּיד פְּתִיל, אֵינוֹ מְצִיל אֲלָא עַל הָאֲכָלִין וְעַל הַמִּשְׁקִין וְעַל כָּלִי חֶרֶס אֲחֵרִים שִׁיְהִיו בְּתוֹכּוֹ; אָבֵל אִם הָיָה בְּתוֹךְ כָּלִי חֶרֶס הַמִּקְהָ כָּלִי שֹׁטֵף, אוֹ בְּגָדִים הָרִי אֵלּוֹ טְמֵאִים.

ב. וּמִפְּנֵי מָה אָמְרוּ שֶׁלֹּא יִצִּיל עַל הַכֹּל, כִּשְׁאֵר כִּלִּים הַמְצִילִין: מִפְּנֵי שֶׁשְׁאֵר הַכִּלִּים הַמְצִילִין, אֵינָן מְקַבְּלִין טְמֵאָה כָּלֵל, וְכִלֵּי חֶרֶס מְקַבְּלִי טְמֵאָה, וְכִלֵּי טְמֵא אֵינוֹ חוֹצֵץ; וְכֹל כָּלִי עֲמֵי הָאָרֶץ בְּחִזְקַת טְמֵאָה, כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר.

ג. וְלָמָּה לֹא אָמְרוּ כָּלִי חֶרֶס שֶׁלְעֲמֵי הָאָרֶץ, לֹא יִצִּיל עַל הַכֹּל, וְשֶׁלְּחֹבֵר יִצִּיל עַל הַכֹּל, שֶׁהָרִי הוּא טְהוֹר: מִפְּנֵי שֶׁאֵין עִם הָאָרֶץ טְמֵא בְּעֵינֵי עֲצָמוֹ, וַיֹּאמֶר הוֹאִיל וְכִלֵּי חֶרֶס מְצִיל עַל הַכֹּל, אֶחָד אֲנִי וְאֶחָד הַחֹבֵר; וְלִפְיֶכֶךְ הַשּׁוֹ, וְגִזְרוּ שֶׁלֹּא יִצִּיל עַל הַכֹּל.

ד. וְלָמָּה אָמְרוּ מְצִיל, עַל הָאֲכָלִין וְעַל הַמִּשְׁקִין וְעַל כָּלִי חֶרֶס: מִפְּנֵי שֶׁאֵלּוֹ הַשְּׁלוּשָׁה טְמֵאִים הֵן עַל גִּב עִם הָאָרֶץ בֵּין קֶדֶם שִׁיְהִיו בְּאֵהֶל הַמֵּת, בֵּין אַחֵר שִׁיְהִיו שָׁם תַּחַת צִמִּיד פְּתִיל. וְלַעֲוֹלָם לֹא יִשְׁאֵל הַחֹבֵר מֵעַם הָאָרֶץ, לֹא אֲכָלִין וְלֹא מִשְׁקִין וְלֹא כָּלִי חֶרֶס אֲלָא עַל דַּעַת שֶׁהֵן טְמֵאִין שֶׁהָרִי אֵין לָהֶן טְהוֹרָה לַעֲוֹלָם, וְלֹא יָבוֹא בָּהֶן לִידֵי תַקְלָה.

ה. אָבֵל כָּלִי שֹׁטֵף שׁוֹאֵל אוֹתָם הַחֹבֵר מֵעַם הָאָרֶץ, וּמִטְבִּילֵן מִפְּנֵי מַגַּע עִם הָאָרֶץ, וּמַעְרִיב שִׁמְשֹׁן, וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן בְּטְהוֹרוֹת. לִפְיֶכֶךְ חָשׂוֹ חֲכָמִים, שֶׁמֵּא יִשְׁאֵל מִמֶּנּוּ כָּלִי שֹׁטֵף, שֶׁכֹּבֵד הָיָה תַּחַת צִמִּיד פְּתִיל בְּכִלֵּי חֶרֶס שְׁלוֹ, שֶׁהָרִי עִם הָאָרֶץ הַזֶּה מַדְמָה שֶׁנִּצּוֹל, וְהָרִי הוּא טְמֵא טְמֵאָת שְׁבַעָה; וַיִּטְבִּילוּ הַחֹבֵר, וַיַּעְרִיב שִׁמְשֹׁן, וַיִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּטְהוֹרוֹת, וַיָּבוֹא לִידֵי תַקְלָה. וּמִפְּנֵי זֶה, גִּזְרוּ שֶׁלֹּא יִצִּיל כָּלִי חֶרֶס עַל כָּלִי שֹׁטֵף שֶׁבְּתוֹכּוֹ.

ו. כָּלִי חֶרֶס שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשִׁין בָּהֶן בְּאֶפֶר הַפָּרָה, אוֹ בְּקִדָּשִׁים עֲמֵי הָאָרֶץ נֶאֱמָנִים עַל טְהוֹרָתָם, מִפְּנֵי שֶׁהֵן נִזְהָרִים בָּהֶן הִרְבָּה; וְלִפְיֶכֶךְ יִצִּילוּ עַל הַכֹּל בְּצִמִּיד פְּתִיל, אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן שֶׁלְּחֶרֶס.

ז. אָדָם שֶׁהָיָה נִתּוֹן בְּתוֹךְ הַחֲבִית, וּמִקְפֶּת צִמִּיד פְּתִיל טְהוֹר; וְאִפְּלוּ עֲשִׂיָּה גוֹלָל לְקַבֵּר. וַיִּרְאֶה לִי שֶׁזֶה שֶׁלֹּא גִזְרוּ עַל הָאָדָם שֶׁהוּא תַּחַת צִמִּיד פְּתִיל בְּכִלֵּי חֶרֶס, מִפְּנֵי שֶׁהוּא דֹבֵר שְׁאֵינוֹ מְצוּי; וְכֹל דֹּבֵר שְׁאֵינוֹ מְצוּי בְּרַב הָעֵתִים, לֹא גִזְרוּ בּוֹ.

ח. אֲרֻבָּה שֶׁבֵּין בֵּית לַעֲלִיָּה, וְטְמֵאָה בְּבֵית, וּקְדָרָה נִתּוּנָה עַל פִּי אֲרֻבָּה, וְנִקְוָה בְּכוֹנֵס מִשְׁקָה הַקְדָּרָה טְמֵאָה, וְהַעֲלִיָּה טְהוֹרָה. הָיְתָה שְׁלֵמָה כָּל שְׁבַעֲלִיָּה מְאֲכָלִין וּמִשְׁקִין וְכִלֵּי חֶרֶס, טְהוֹר; אָבֵל הָאָדָם וְכִלֵּי שֹׁטֵף שְׁבַעֲלִיָּה, טְמֵאִים: שְׁאֵין כָּלִי חֶרֶס חוֹצֵץ, אֲלָא עַל הָאֲכָלִין וְעַל הַמִּשְׁקִין וְכִלֵּי חֶרֶס; וְכֹל שְׁבַעֲלִיָּה זֶה הַטְהוֹרָה, כְּאֵלּוֹ הוּא תַּחַת צִמִּיד פְּתִיל בְּכִלֵּי חֶרֶס. וְטְמֵאוֹ אֶת הָאָדָם שְׁבַעֲלִיָּה זֶה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא דֹבֵר הַמְצוּי.

ט. לִפְיֶכֶךְ אִם הָיָה בַּעֲלִיָּה זֶה כָּלִי מִתְּכוּת וְכִיוּצָא בּוֹ מֵלֵא מִשְׁקִין הַכִּלֵּי טְמֵא טְמֵאָת שְׁבַעָה, וְהַמִּשְׁקִין טְהוֹרִין. הָיָה בָּהּ אִשָּׁה לִשָּׁה בַּעֲרֻבָּה שֶׁלְעֵץ הָאִשָּׁה וְהַעֲרֻבָּה טְמֵאִין טְמֵאָת שְׁבַעָה, וְהַבָּצֵק טְהוֹר כָּל זְמַן שֶׁהִיא עוֹסֶקֶת בּוֹ; פֶּרֶשָׁה, וְחִזְרָה וְנִגְעָה

בו טמאתו. וכן אם פנה הבצק או המשקין לכלי אחר, מפלי שטף שבעליה נטמאו במגע הכלי האחר.

י. היה על פי ארבה זו שאר כלים המצילין בצמיד פתיל, שאינן מקבלין טמאה כמו שבארנו, ולפיכך אין מגע עם הארץ מטמא אותן, או שהיה כלי חרס הטהור לפרה אדמה או לקדש, שהכל נאמנין על טהרתן הרי זה מציל על כל מה שבעליה.

יא. היה אהל נטוי בעליה, ומקצתו מרדד על הארבה שבין בית לעליה הרי זה מציל, ואף על פי שאין גגו על הארבה: שהאהל מציל בכסוי, כמו שבארנו.